

GPF 2018-2020

Ansvar och långsiktighet!

Under de senaste åren har vi sett att fler personer valt att bo i vår kommun, vilket gläder oss. Befolkningsökningen ger förutsättningar för att våra näringsidkare, företag och föreningar ska kunna finnas kvar och utvecklas. När det gäller företag ser vi att vårt geografiska läge mellan riks – och europavägar och närheten till järnväg är tilltalande. Många företag väljer miljövänliga transporter och där har Hallsbergs kommun ett unikt läge att erbjuda denna logistik.

Vårt samhälle behöver utvecklas inom flera områden. Vi har under innevarande mandatperiod gjort stora satsningar inom skola och välfärd. Satsningar har även gjorts på våra gator och fastigheter. En utmaning vi står inför, är att komma igång med ytterligare bostadsbyggande i kommunen, för att skapa attraktiva boenden. En annan utmaning som vi satsar vidare på är att aktivt arbeta för fler heltider inom våra verksamheter.

För oss i majoriteten är det viktigt att ha kontroll på vår ekonomi och ha en långsiktig strategi. Därför väljer vi att fördela och göra ramförstärkningar med de medel vi ser att vi har långsiktigt.

Vi väljer också att även under nästa år lägga ut tillfälliga pengar till ”förbättringar”, framförallt inom Drift och service.

I vår planering för de kommande åren lägger vi fokus på en budget för 2018. Vår budget bygger på att vi avsätter medel för kostnadsuppräknningar och lönehöjningar för den personalstab vi har. Detta ger trygghet till våra förvaltningar att kunna bibehålla befintlig personal.

Utöver löneuppräknningar och kostnadsuppräknningar lägger vi ramförstärkningar för volymökningar både inom Social- och arbetsmarknadsnämnden och Bildningsnämnden. Vi lägger utöver dessa ramförstärkningar en nästan historisk satsning på upprustning av gator, cykelvägar, skolgårdar, skolor, vårdboenden, parker och fastigheter. De gröna satsningarna som påbörjats i kommunen kommer att fortsätta och utvecklas.

Vi måste aktivt arbeta vidare med miljömedvetenheten i kommunen. Miljöaspekten ska alltid finnas med och vara en viktig del inom alla kommunens verksamheter. Även vid upprustningar och nyproduktion skall man tänka in miljösmarta lösningar.

Som vi alla vet står vi inför stora investeringar i bland annat förskolor, skolor och bostäder de kommande åren. För att klara dessa framtids-satsningar väljer vi att även för kommande år ha som målsättning att kommunens samlade resultat ska uppgå till 1,6 %. Klarar vi detta mål, så har vi goda utsikter att växa och utveckla vår kommun till en av de bästa i landet.

Magnus Andersson, S

Andreas Tranderyd Mp

Magnus Andersson (S)
Ordförande kommunstyrelsen

Andreas Tranderyd (Mp)
Vice ordförande kommunstyrelsen

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

Planeringsförutsättningar	4
Nulägesbeskrivning	4
Befolkningsutveckling	4
Arbetsmarknad	5
Vision och värdeord	6
Strategiska områden	7
Antaganden för ramberäkning	9
Driftbudget	10
Resultatbudget	11
Investeringsbudget	12

Planeringsförutsättningar

Planeringsförutsättningar tas fram årligen och är en del av styrsystemet för Hallsbergs kommun. Planeringsförutsättningarna utgör grunden för kommunfullmäktiges beslut om budget och verksamhetsplan i det kommunövergripande perspektivet. Syftet med planeringsförutsättningarna är att ge en enhetlig och objektiv bild av förutsättningarna för kommunen, minska osäkerhet i beslutsfattandet samt stödja det strategiska målarbetet.

Nulägesbeskrivning

SKL

I cirkulär 17:18 från april 2017 väntas tillväxten av skatteunderlaget att avta succesivt fram till år 2020. Ökningen av arbetade timmar upphör när konjunkturtoppen passerar.

Befolkningsframskrivningar är alltid behäftade med en osäkerhet. I dagens situation med en hög asylrelaterad invandring är osäkerheten än större.

Vårens Ekonomirapport från SKL pekar fortsatt på stora utmaningar framöver. Kommunerna behöver investera ibland annat skolor, och äldreboende. Under 2016 bidrog ovanligt höga intäkter till starka resultat i flertalet kommuner. Det berodde främst på ökade skatteintäkter, statsbidrag och reavinster från försäljningar av mark och fastigheter. Intäkterna har tillfälligt ökat kraftigt, men det har också kostnaderna. Framöver måste en rad olika lösningar tas till för att kommunerna ska klara välfärdsuppdragen. Från och med 2018 räknar SKL med att skatteunderlaget utvecklas betydligt långsammare, trots att befolkningen växer. Den demografiska utvecklingen, med fler barn och äldre, innebär att behovet av kommunsektorns verksamheter förväntas öka betydligt snabbare än vad skatteunderlaget gör. Fram till 2020 beräknas gapet mellan intäkter och befolkningens behov av välfärdstjänster vara omkring 40 miljarder kronor-om inget görs. Inom de närmaste fyra åren beräknas även behovet av investeringar att öka kraftigt. Förutom förskolor, grundskolor, gymnasieskolor, gruppboenden, äldreboenden och idrottsanläggningar finns ett betydande behov av att bygga nya bostäder samt att rusta upp befintliga byggnader och anläggningar.

För att kostnaderna inte ska överstiga intäkterna framöver kommer en rad olika åtgärder behöva vidtas. Verksamheten behöver effektiviseras med ny teknik. Den statliga detaljstyrningen måste minska, samtidigt som staten behöver tillskjuta mer resurser till olika välfärdsområden. Andra värdefulla åtgärder är att förenkla möjligheterna till avtalssamverkan kommuner emellan. För att öka skattekraften är det också viktigt att på ett tidigt stadium tillse att få fler utrikes födda i arbete.

Bokslut 2016

Hallsbergs kommun gjorde ett positivt resultat 2016 på 23 mkr. Det motsvarar 2,9 % av skatteintäkter och generella statsbidrag. Kommunen har som mål att ha ett resultat som motsvarar 1,6% av skatteintäkter och generella statsbidrag, vilket innebär resultatnivåer på 13,5-14 mkr.

De fem senaste årens resultat har förutom år 2012, varit positiva. I och med 2014 års resultat på + 10,5 mkr reglerades tidigare negativa balanskravsresultat i sin helhet.

Budget 2017

Det budgeterade resultatet för 2017 uppgår till 15,6 mkr vilket motsvarar 1,8 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag. Efter tertialuppföljningen till och med april 2017 är prognosen en budgetavvikelse med -0,6 mkr.

Befolkningsutveckling

Hallsbergs kommun ökade under 2016 med 140 invånare. Hallsbergs kommun har under de senaste fyra åren haft en ökande befolkning med totalt 366 invånare, motsvarande 92 invånare/år. Folkmängden ökade alla år utom 2013(-16). Antalet tillgängliga bostäder i form av såväl lediga tomter som nybyggda lägenheter antas även de kommande åren ha en avgörande inverkan på befolkningsutvecklingen. Under kvartal 1 2017 ökade befolkningen med 66 invånare.

Planeringsförutsättningar

Arbetsmarknad

Arbetslösheten har enligt arbetsförmedlingens uppgifter från kvartal 1 2017 ökat något i Hallsbergs kommun sedan kvartal 1 2016. Snittet för länet och riket har sjunkit marginellt under samma period. I dessa siffror ingår såväl öppet arbetslösa som personer med aktivitetsstöd.

Arbetslösheten i länets kommuner varierar kraftigt mellan Ljusnarsberg med 13,8 % och Leke-

berg med 3,9 %. Hallsberg ligger på samma nivå som länet, och något över riket. I länet är det endast fyra kommuner som har lägre arbetslöshet än Hallsberg. Arbetslösheten varierar beroende av vilken grupp som studeras. De som har svårast att etablera sig på arbetsmarknaden är utrikes födda, personer med endast förgymnasial utbildning, personer med funktionshinder som medför nedsatt arbetsförmåga, samt ungdomar.

Kommun	Kv 1 2016	Kv 1 2017
Askersund	5,7	6,1
Degerfors	9,5	9,4
Hallsberg	7,8	8,1
Hällefors	12,9	13,5
Karlskoga	10,1	9,7
Kumla	5,5	5,4
Laxå	10,8	10,2
Lekeberg	4,3	3,9
Lindesberg	9,5	9,5
Ljusnarsberg	14,1	13,8
Nora	8,3	9,2
Örebro	7,8	7,6
Länet	8,2	8,1
Riket	7,8	7,6

Bostäder

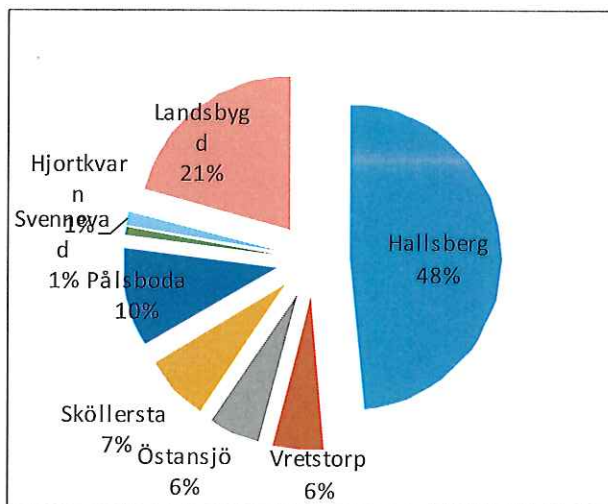
Den kommunala bostadsstiftelsen HALLBO förvaltar ca 1 550 lägenheter och finns i fem av kommunens tätorter. I kommunen finns också ett antal privata hyresvärdar och flera bostadsrättsföreningar.

I kommunen har det sedan 2012 byggts nya lägenheter i Hallsberg. Under 2012 färdigställdes 20 stycken nya hyresrätter i kv Kopparlagaren. Sommaren/hösten 2014 blev 48 lägenheter i kv Kronan inflyttningsklara. Hösten 2014 påbörjades ytterligare byggnation av 24 lägenheter som blev klara för inflyttning i juni 2015. Dessutom har det i kv Mejeriet byggts ytterligare 18 nya lägenheter av en privat entreprenör. Totalt har alltså lägenhetsbeståndet under 2012-2015 ökat med över 100 lägenheter i kommunen.

Geografi

Hälften av kommunens befolkning bor i

Hallsberg. Därefter är Pålsboda den största orten. Sköllersta, Östansjö och Vretstorp har ungefär lika stor befolkning. Värt att notera är att det bor fler människor på landsbygden än i de andra orterna förutom Hallsberg. Minst är Svennevad där ca 120 personer bor. Sedan 2010 är Hallsbergs tätort den ort i kommunen som ökat mest. Den största minskningen under samma period har skett på landsbygden.

Vision och värdeord

DET ÖPPNA HALLSBERG

VISION

I Hallsbergs kommun är alla välkomna, oavsett vem man är, var man kommer från och vart man är på väg.

Den trivsamma blandningen av landsbygd, natur och samhällen erbjuder livskvalitet och upplevelser för alla.

Det lokala näringslivet visar framåtanda och drivkraft, och utvecklar både region och individer.

Våra goda kommunikationer med omvärlden skapar möten och formar Hallsberg till en kommun som alltid är vaken.

De kommunala verksamheterna verkar nära individen, erbjuder ett professionellt bemötande och är lyhörda för idéer och synpunkter.

Vi ser positivt på framtiden och tar långsiktigt ansvar för nuvarande och kommande utmaningar.

GLÄDJE

Hallsbergs kommun, såväl organisation som geografiskt område, kännetecknas av varierande mötesplatser där människor känner glädje och stolthet.

Glädjeämnen i vardagen finns bland annat i kommunens varierande och fina natur och i det rika föreningslivet. Vi bemöter varandra med respekt, inspirerar och ger varandra kraft och energi.

VÄRDEORD

DRIV

Här får man saker gjorda. Man är snabb till beslut och entreprenörskap är ett honnörsord. Vi fångar upp goda idéer och omsätter dem i verklighet.

De kommunala verksamheterna kommunicerar tydligt och öppet, och beundras för sin förmåga att ta hand om synpunkter och utveckla kvalitén.

ÖPPENHET

I dialog med invånare och näringsliv utvecklas hela kommunen. Vi tar intryck av goda idéer och stora förändringar är alltid väl förankrade och påverkade av dem som berörs.

Vi är stolta över vårt integrationsarbete och öppna för mångfald. Hallsberg är alltid öppet och vi erbjuder service dygnet runt.

Strategiska områden

Strategiska områden är kommunens väg för att nå visionen. De ska leda till att de politiska prioriteringarna för mandatperioden förverkligas. Nedan framgår kommunfullmäktiges mål med indikatorer.

KOMMUNFULLMÄKTIGES MÅL		INDIKATOR
Hallsbergs kommun är ett ekonomiskt socialt och ekologiskt hållbart samhälle		
Hallsbergs kommun har god ekonomisk hushållning		1. Ekonomiskt resultat 1,6 %
Aktivt strävan för att få fler i arbete		2. Öka antal förvärvsarbetande 3. Öka andel behöriga till gymnasieskolan 4. Öka andel nya företag/1000 invånare 5. Minska andelen barn i ekonomiskt utsatta familjer (mål 8 %)
Alla ska känna sig trygga i kommunen		6. Andel som känner sig trygga ska öka
Medveten samhällsplanering som leder till inkluderande samhälle, mångfald och tolerans		7. Vid framtida bostadsbebyggelse ska varierade boendemiljöer skapas
Motverka alla former av diskriminering på kommunens arbetsplatser		8. Aktiviteter utifrån policy för diskriminering i arbetslivet
Hallsbergs kommun ska arbeta för att minska klimatpåverkan		9. I samband med kommande upphandlingar enbart upphandla bilar med förnyelsebara bränslen (etanol, gas och RME). 10. Andelen ekologiska livsmedel ska öka till 50 % senast 2020. 11. Matsvinnet ska minska (5 % årligen)

		KOMMUNFULLMÄKTIGES MÅL	INDIKATOR
LIVSLÅNGT LÄRANDE		Allas lika rätt till en bra utbildning är en förutsättning för ett samhälle där alla får ett gott liv.	
		Hallsbergs kommun stimulerar ett livslånga lärande	1.Andel elever som påbörjar gymnasie-och vuxenutbildning ska årligen öka. 2.Andel elever fullföljer gymnasie-- och vuxenutbildning ska årligen öka.
		Alla kommunens verksamheter verkar för att lärandet fortsätter genom hela livet.	3.Medarbetare ska ha en utvecklings-plan (2018 90 %).
		Vår förmåga att utveckla välfärden hänger ihop med hur vi kan göra vår kommun attraktiv för dem som redan bor här och öka inflyttningen till kommunen. En bra förskola och skola är en viktig del i det arbetet.	4.Medborgarnas upplevelse av kommunen som en bra plats att leva och bo på ska öka (enligt NRI-index medborgarundersökning). 5.Medborgarnas upplevelse av att kommunens verksamheter är bra ska öka (enligt NMI-index medborgaraundersökning).
		KOMMUNFULLMÄKTIGES MÅL	INDIKATOR
ALLAS INFLYTANDE		De kommunala verksamheterna verkar nära individen och ska erbjuda ett professionellt bemötande och vara lyhörda för idéer och synpunkter.	
		Hallsbergs kommun har ett väl utvecklat synpunkts- och klagomålssystem.	1. Alla förvaltningar ska följa antalet inkomna synpunkter och klagomål och i samband med delårs- och årsbokslut rapportera.
		De som berörs ska ges möjlighet till inflytande vid större förändringar.	2. Nöjd inflytandeindex (NII) enligt medborgarundersökningen ska öka. 3. Medarbetares upplevelse av möjligheter till inflytande ska öka. (ev. medarbetarenkät)
		Tillsammans med invånarna i kommunens sex tätorter, med omkringliggande landsbygd, ska kommunen arbeta för ett ökat lokalt engagemang och inflytande.	4.Kommunen ska vara representerad på eller initiativtagare till minst tre sammankomster i någon av tätorterna varje år.
		MÅL	INDIKATOR
GOD SERVICE		De kommunala verksamheterna ska kommunicera tydligt och öppet.	
		Kommunen ska fortsätta att utveckla informationen till våra invånare.	1.Kommunen ska årligen öka antalet e-tjänster för våra medborgare, föreningar och företag.
		Invånarna möjlighet att ta del av den kommunala servicen efter kontorstid ska öka.	2.Årliga mätningar för att mäta hur de som lever i kommunen upplever kommunens service. (2018 ska 80 % nöjda)
		Kommunen ska utöka möjligheterna till mer flexibel omsorg på de tider då efterfrågan finns.	3.Kommunens resultat i SKL's årliga mätning av tillgänglighet och kvalitet på hemsidan ska årligen öka. (Den övre femtedelen av landets kommuner).

Antaganden för ramberäkning

De ekonomiska ramarna är framräknade enligt nedanstående antaganden.

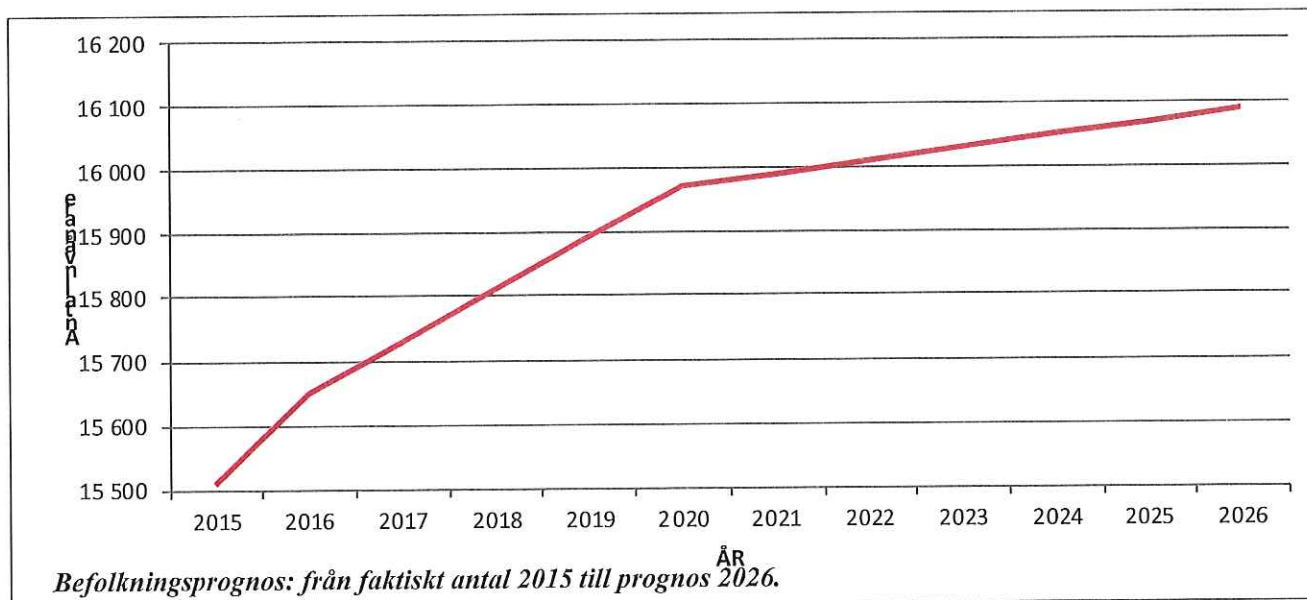
- * Utgångspunkt har varit fastställd budget 2017. och flerårsplan 2018-2019.
- * Löneökningar är framtagna av personalavdelningen som viktat de olika grupperna i respektive förvaltning för att komma fram till en sammanvägd uppräkningsfaktor per förvaltning.
- * Varor och tjänster är uppräknade med 1% samtliga år.
- * Respektive förvaltning har fått beskriva sina respektive behov, politiken har därefter prioriterat.
- * I nettokostnadsramarna för år 2019-2020 ingår ett generellt besparingsuppdrag på 0,5 %, motsvarande 3,6 mkr resp. 4,3 mkr.
- * Fullmäktiges resultatmål om 1,6% av skatteintäkter och generella statsbidrag har följts under planperioden.
- * Befolkningsutvecklingen under perioden antas vara positiv.

Befolkningsprognos

Med anledning av den senaste tidens positiva befolkningsutveckling samt nyproduktion av bostäder antas befolkningen under planperioden fortsätta öka. Utgångsläget är befolkningsantalet per 31/12 2016. Vad gäller fruktsamhet, dödlighet och utflyttning används ett genomsnitt de tre senaste åren för kommunen. Inflyttning utgår från genomsnittsvärdet de senaste fem åren men inflyttningen beräknas också öka med 80 invånare respektive år 2017-2020.

Skatteintäkter och generella statsbidrag

- * Beräkningen av skatteintäkter och utjämning har gjorts i enlighet med SKL:s prognoser 17-04-27 cirkulär 17:18.
- * Tillskott av statsbidrag med 10 miljarder till välfärden har för 2018-2020 beräknats i enlighet med regeringens preliminära uppgifter 2017-04-18. För Hallsbergs del uppgår de beräknade tillskotten till ca 5-11 mkr per år under planperioden.

Driftbudget 2018-2020

	Budget 2018	Flerårsplan 2019	Flerårsplan 2020
Nämnd/styrelse			
Kommunfullmäktige	-575	-575	-575
Kommunstyrelse	-46 895	-38 562	-39 501
Drift- och Servicenämnd	-34 331	-31 089	-31 841
därav Skattefinansierad verksamhet	-34 331	-31 089	-31 841
Avgiftsfinansierad verksamhet (VA)	0	0	0
Bildningsnämnd	-306 240	-315 001	-322 729
Social- och arbetsmarknadsnämnd	-325 139	-332 346	-340 615
Taxe- och avgiftsnämnd	0	0	0
Revision	-690	-690	-690
Valnämnd	-600	-25	-25
Överförmyndarnämnd	-1 609	-1 644	-1 685
Transfereringar	-126 045	-127 660	-128 512
Delsumma verksamheterna	-842 124	-847 592	-866 173
inkl. interna poster			
Verksamhetsförändringar nämnderna	0	3 564	4 286
Finansiering inkl rensning interna poster	80 255	80 562	80 562
Gamla och nya pensionsutbetalningar	-23 665	-24 255	-25 129
Årets nyintjänade förmånsbest åldersp	-3 779	-6 981	-7 253
Avgiftsbestämd ålderspension	-24 755	-25 917	-27 141
Verksamhetens nettokostnader	-814 068	-820 619	-840 848

Resultatbudget 2018-2020

	2018	2019	2020
Verksamhetens nettokostnader	-814,1	-820,6	-840,8
Avskrivningar	-35,0	-35,0	-35,0
VERKSAMHETENS NETTOKOSTNADER	-849,1	-855,6	-875,8
Skatteintäkter	691,6	715,8	741,5
Generella statsbidrag och utjämning	184,7	168,7	163,6
Finansiella intäkter	0,1	0,1	0,1
Finansiella kostnader	-13,2	-14,7	-14,7
RESULTAT FÖRE EXTRAORDINÄRA POSTER	14,1	14,3	14,7
Extraordinära intäkter	0,0	0,0	0,0
Extraordinära kostnader	0,0	0,0	0,0
ÅRETS RESULTAT	14,1	14,3	14,7
Not 1			
Skatteintäkter	691,6	715,8	741,5
Slutavräkning	0,0	0,0	0,0
Preliminär slutavräkning	0,0	0,0	0,0
Mellankommunal utjämning	0,0	0,0	0,0
Summa skatteintäkter	691,6	715,8	741,5
Not 2			
Inkomstutjämningsbidrag/avgift	162,4	164,1	165,9
Kostnadsutjämning	-11,3	-24,5	-26,5
Regleringsbidrag/avgift	-2,9	-4,3	-5,9
Utjämningsavgift LSS	-7,7	-7,7	-7,8
Ers kommunmoms lokalhyra för boende i vård och omsorg	0,3	0,3	0,3
Kommunal fastighetsavgift	32,9	32,9	32,9
Välfärdsmiljarder flyktingvariabel	11,0	7,9	4,7
Summa generella statsbidrag och utjämning	184,7	168,7	163,6

Investeringsbudget 2018-2020

Hallsbergs kommun har fortsatt behov av omfattande investeringar. Investeringsbudgeten beslutas i form av investeringsramar för kommande tre års period. Investeringsramarna har planerats utifrån tidigare investeringsplaner och uppdaterade behov av investeringar som redovisats under budgetprocessen. Ramarna anger planeringsutrymmet inför fortsatt detaljplanering och beslut om specifika investeringsprojekt..

Investeringsbudget

Investeringsbudgeten omfattar investeringar i egen verksamhet och investeringar i infrastruktur, omsorg och samhällsutvecklande åtgärder. Investeringsbudgeten fastställer inga specifika investeringsprojekt utan anges som investeringsramar. Under hösten kommer investeringsplanen att vidareutvecklas. Kommunstyrelsen fattar löpande beslut om strategiska investeringsprojekt inom utrymmet för planerade ramar.

TOTALT HELA KOMMUNEN	Budget 2018	Flerårsplan 2019	Flerårsplan 2020
Skattekollektivet:			
Reinvesteringar			
Strategiska investeringar			
SUMMA	-65 500	-55 000	-50 300
Avgiftskollektivet VA	-14 450	-12 500	-10 000
TOTALT	-79 950	-67 500	-60 300

Hallsbergs kommun
694 30 Hallsberg
Tel 0582-68 50 00 Fax: 0582- 68 50 02
Hemsida: www.hallsberg.se
E-post: kommun@hallsberg.se